

A photograph of two children jumping over a blue metal fence in a park. The child on the left is a girl with long blonde hair, wearing a yellow hoodie with 'STADIUM TOUR' and 'BIEBO' printed on it, and blue overalls. The child on the right is a girl with long dark hair, wearing a red long-sleeved shirt and blue jeans. They are both in mid-air, having just jumped over the fence. The background shows a brick building and trees. A large orange circle is overlaid on the bottom left of the image, containing white text. A green curved shape is at the bottom left corner.

Locatie in beeld.
Pedagogisch werkplan
van onze locatie
buitenschoolse opvang
(bso)
De Wereld 2024

Inhoud:

Inleiding.

- Pedagogisch Kompas in het kort

Nuttige informatie: van dagindeling tot basisgroepen.

- Eigenheid van onze locatie
- Onze locatie
- Basisgroepen
- Beroepskracht-kindratio (BKR)
- Beroepskrachten in opleiding, stagiairs

Opvoeden doen we samen.

Met ouders

- Kennismaken en wennen
- De mentor
- Elkaar informeren
- Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Door groepsmanagement

- Gedifferentieerd werken
- Teamwerk
- Samen kinderen volgen
- Naar een volgende groep
- Signaleren van bijzonderheden
- Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen
- Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

Met andere organisaties

- Samenwerken met het onderwijs
- Samenwerken met andere organisaties

In een rijke uitdagende omgeving.

- Verschillende soorten bso's
- Indeling van de ruimte
- Inrichting van de hoeken en plekken
- Geordend materiaal
- Buitenruimte

Met ruimte voor initiatief.

- Vrij spel en uitnodigende activiteiten
- Eten en drinken

- De overgang van school naar bso
- Vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen

Altijd in dialoog.

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

- Activiteiten waarbij de basisgroep verlaten wordt
- Extra opvang afnemen
- Omgang met de basisgroep bij activiteiten in groepen groter dan 30 kinderen
- Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Bijlage 1. De ontwikkelingsgebieden op een rij

Bijlage 2. Activiteiten domeinen

Bijlage 3. Overzicht formulieren pedagogisch werkplan

Bijlage 4. Begrippenlijst

Bijlage 5. Gebruikte literatuur

Locatie in beeld.

Pedagogisch werkplan van onze locatie voor buitenschoolse opvang (bso)

Naam locatie: De Wereld
Adres locatie: Pallas Atheneplein 2, Arnhem
Op onze locatie is de leidinggevende: Vestigingsmanager: Jacqueline Peters
Zij krijgt leiding van: Anneliek Schoenberger-Lamers

Waar in dit pedagogisch werkplan 'ouders' staat, kan ouder(s)/verzorger(s) worden gelezen. Waar 'zij' staat, kan 'hij' of 'die' worden gelezen.

Inleiding.

Dit pedagogisch werkplan is bestemd voor iedereen die benieuwd is naar onze locatie – van ouders en verzorgers tot medewerkers van de GGD. Voor onze eigen pedagogisch professionals is het een naslagwerk. Het pedagogisch werkplan beschrijft de sfeer op onze locatie én de manier waarop we voldoen aan de wettelijke pedagogische eisen.

Het pedagogisch werkplan *Locatie in beeld* ligt in het verlengde van het *Pedagogisch Kompas*, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG.

Pedagogisch Kompas in het kort

Kinderen zijn ontdekkers, onderzoekers, kunstenaars, kunstmakers, wetenschappers en handarbeiders – alles is in aanleg aanwezig. En elk kind is uniek. Geboren met een eigen aard, karakter, aanleg en talenten. Het is aan ons om die te zien, om ieder kind in beeld te hebben. Wij willen alle kinderen veel verschillende ervaringen bieden waardoor ze steeds een volgende stap kunnen zetten op hun ontwikkelpad. Elke dag weer.

We leren de kinderen kennen door goed naar ze te kijken en te luisteren. Voelt het kind zich goed (welbevinden)? En is de betrokkenheid hoog? Dat zijn de vragen die ertoe doen.

De antwoorden geven ons onmiddellijk feedback over onze inzet en de interactie met de kinderen. Doen we de goede dingen? We zien het direct: welbevinden en betrokkenheid zijn de graadmeters. Zowel voor een individueel kind als voor de groep.

Dagelijks stimuleren we het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen met vier pijlers:

- Opvoeden doen we samen
- In een rijke uitdagende omgeving
- Met ruimte voor initiatief
- Altijd in dialoog

In dit pedagogisch werkplan van de locatie lees je hoe we praktisch invulling geven aan de vier pijlers. In het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG lees je meer over de visie erachter.

Nieuwsgierig naar ons complete pedagogisch beleid? Kijk op onze website.

Nuttige informatie: van dagindeling tot basisgroepen.

In dit hoofdstuk: een beschrijving van de locatie, de basisgroepen, de beroepskracht-kindratio en de inzet van beroepskrachten in opleiding.

Eigenheid van onze locatie

De Wereld zit in multifunctioneel centrum de Omnibus. De kinderen worden opgehaald bij de scholen die in hetzelfde pand zitten. De Omnibus beschikt over gymzalen en daar maakt de bso dan ook gebruik van. Op donderdag wordt er gymles aangeboden door een gekwalificeerde gymleraar. Er is een groot openbaar schoolplein waar de kinderen van de bso gebruik van kunnen maken, maar ook een eigen buitenruimte die gedeeld wordt met het KDV. Met name de jongste kinderen spelen hier op een afgesloten plaats.

Uw kind staat voorop.

Voor ons is het belangrijk dat ieder kind gezien wordt en zichzelf mag zijn. Ieder kind heeft zijn eigen identiteit. Onze wens is dat ieder kind zich prettig en gewaardeerd voelt op de bso en in de groep waar het deel van uitmaakt. Daarom volgen we een kind in zijn ontwikkeling aan de hand van welbevinden en betrokkenheid, heeft een kind het naar zijn zin en kan het lekker opgaan in wat hij doet.

Zeker wanneer een kind nieuw is kan het van ons dan ook extra aandacht verwachten om tot die fijne plek in de groep te komen. Voor de kinderen die al langer op de bso zijn is het juist weer mooi dat ze hun kwaliteiten ook ten volle kunnen uiten. Kind inspraak is dan ook zeer welkom, zo bieden we ruimte voor initiatief en zijn we in dialoog met ze.

Verder geven we kinderen verantwoordelijkheid waar ze die aankunnen en bieden we positieve, stimuleren hulp waar die nodig is. Denk bijvoorbeeld aan welk gereedschap of apparaat mag het kind zelf bedienen en welke alleen onder toezicht van ons?

We bieden ruimte om te ontdekken, maar leren ook kinderen omgaan met grenzen en groepsregels. Persoonlijk één op één contact tussen het kind en de pedagogisch medewerker wordt nadrukkelijk ingezet, maar ook de (vrijwillige) inzet van de oudere kinderen die de jongere kinderen helpen is iets wat regelmatig bij ons voorkomt op de bso. Zo dragen we bij aan de kindontwikkeling.

Onze locatie

Bso de Wereld is 52 weken in het jaar geopend. We zijn gesloten op nationale feestdagen. Op schoolsluitingsdagen bieden we de hele dag opvang aan. Op maandag, dinsdag en donderdag zijn we open van 14.15 tot en met 18.30 uur. De kinderen worden dan opgehaald vanaf 14.40 uur. Op woensdag en vrijdag zijn we open van 12.00 tot en met 18.30 uur. De kinderen worden dan opgehaald vanaf 12.25 uur. In de vakanties zijn we maandag tot en met vrijdag geopend van 7.30 tot en met 18.30 uur. We hebben vier groepen op onze locatie die ingedeeld zijn op basis van leeftijd. We hebben 86 kindplaatsen op onze locatie.

Basisgroepen

Op onze locatie vangen we kinderen op in basisgroepen. We werken met vaste groepen kinderen en een vast team van pedagogisch professionals.

De basisgroepen kennen vaste (start) momenten en herkenbare rituelen en zoveel mogelijk bekende medewerkers die de kinderen kennen. Dat zorgt voor stabiliteit en een gevoel van sociale en emotionele veiligheid bij kinderen. Hoewel kinderen worden opgevangen in basisgroepen, kunnen de kinderen gebruik maken van verschillende ruimtes. Op deze manier creëren we een uitdagende omgeving voor kinderen met een diversiteit aan materialen, speelplekken en speelkameraden. Kinderen kunnen daarmee terecht bij alle aanwezige pedagogisch professionals.

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen	Dagen geopend
Sterren	4-6	20	Maandag, dinsdag en donderdag
Kunstenmakers*	4-6	20	Maandag t/m vrijdag
Toppers	6-12	22	Maandag, dinsdag en donderdag
Talenten	7-12	24	Maandag, dinsdag en donderdag

* Op woensdag en vrijdag worden alle kinderen opgevangen op de Kunstenmakers. Alle kinderen van 4 tot en met 12 hebben daar opvang.

Per 19 augustus 2024 wijzigt de groepsindeling

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen	Dagen Geopend
Sterren	4-7	10	Maandag, dinsdag en donderdag
Kunstenmakers	4-12	22	Maandag t/m vrijdag
Toppers	6-12	22	Maandag, dinsdag en donderdag
Talenten	7-12	12	Maandag, dinsdag en donderdag

Tijdens het kennismakingsgesprek vertellen we ouders met welke groepen we werken en in welke groep hun kind zit. We vertellen ook uit welke leeftijd de groep is opgebouwd.

Samenstelling en werkwijze basisgroepen

De basisgroepen worden vormgegeven op basis van de (ontwikkel)behoeften van kinderen en de talenten en expertise van pedagogisch professionals. Op onze locatie hebben we bij de inzet van de groepsindeling de volgende overwegingen gemaakt:

- Wij plaatsen de jongste kinderen bewust bij elkaar zodat we tijdens de gezamenlijke (start)momenten deze kinderen de zorg en aandacht kunnen geven die zij nodig hebben. Dat betekent het bieden van nabijheid, veiligheid en vaste rituelen die passen bij het jonge kind.
- Wij plaatsen de oudste kinderen bewust bij elkaar waar wij gedurende het dagritme rekening kunnen blijven houden met hun behoefte aan autonomie en zelfstandigheid. Ook kunnen we de omgeving en activiteiten dan beter afstemmen op hun behoefte aan uitdaging.
- Op woensdagen en vrijdag is de bezetting lager waardoor wij met 1 groep geopend zijn. We bieden een leeftijdsgericht spelaanbod en activiteiten. We doen dit we zodat de kinderen jong en oud kunnen leren met en van elkaar en waar kinderen zorgdragen voor elkaar. Ook broertjes en zusjes zijn op deze wijze met elkaar verbonden.
- Bij de verdeling van de pedagogisch professionals over de basisgroepen streven wij ernaar om zoveel mogelijk vaste/ bekende gezichten te koppelen aan vaste basisgroepen. Dit zorgt voor stabiliteit en herkenbaarheid voor kinderen. We houden daarbij een ratio aan van +/-10 tot 12 kinderen per professional.
- Als in de praktijk blijkt dat de verhouding van het aantal professionals per groep moet worden bijgesteld (i.v.m. bijvoorbeeld veel nieuwe jonge kinderen, een uitdagende groep) wordt dit binnen het team besproken en naar een passende oplossing gezocht.

In bepaalde situaties maken kinderen gebruik van één tweede basisgroep of een andere locatie. Het samenwerken met een andere locatie kan bijvoorbeeld tijdens studiedagen. Wij kunnen de studiedagen samenwerken met Villa, Sportkr8 en Kunstig tijdens de studiedagen. Afspraken hierover worden per kind met ouders afgestemd en schriftelijk vastgelegd via het Ouderportaal. Deze afspraken worden geëvalueerd en, zo nodig, herzien.

Wanneer en welke groepen samenwerken zie je in onderstaande tabellen.

Groep: Kunstenmakers werkt samen met de Sterren

	Openingstijden reguliere bso	Openingstijden tijdens vakantie en studiedagen onderwijs
Maandag	Van 14.40 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30
Dinsdag	Van 14.40 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30
Woensdag	Van 12.25 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30
Donderdag	Van 14.40 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30
Vrijdag	Van 12.25 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30

Groep: Toppers werkt samen met de Talenten

	Openingstijden Reguliere bso	Openingstijden Tijdens vakantie en studiedagen onderwijs
Maandag	Van 14.40 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30
Dinsdag	Van 14.40 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30
Woensdag	Van 12.25 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30
Donderdag	Van 14.40 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30
Vrijdag	Van 12.25 tot 18.30	Van 7.30 tot 18.30

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Net als alle locaties van Wij zijn JONG werken wij volgens de BKR-rekentool van de Rijksoverheid. Daarmee berekenen we hoeveel pedagogisch professionals er minimaal aanwezig moeten zijn op een vestiging. Na de dagelijkse schooltijd en gedurende vrije middagen van de basisschool mag er maximaal een halfuur worden gewerkt met tenminste de helft van de pedagogisch professionals. Is de bso dagelijks tien uur of meer open, dan mag er per dag maximaal drie uur worden gewerkt met ten minste de helft van de pedagogisch professionals. In ons basisrooster staat hoe de inzet van pedagogisch professionals is geregeld op onze vestiging.

Onze gangbare personeelsdiensten en pauzetijden tijdens schoolvakanties en studiedagen van de basisschool zien er als volgt uit:

Diensten	Pauzetijd tussen	Pauzeduur per professional
7.30 - 17.00 uur	13.00 - 15.15 uur	30 tot 45 minuten
8.00 - 17.30 uur	13.00 - 15.15 uur	30 tot 45 minuten
8.30 - 18.00 uur	13.00 - 15.15 uur	30 tot 45 minuten
9.00 - 18.30 uur	13.00 - 15.15 uur	30 tot 45 minuten

In de volgende situaties wordt afgeweken van de BKR:

Bij openen en sluiten van de groep.
Tijdens pauzes van pedagogisch professionals.

Hierbij gelden de volgende pedagogische afwegingen:

Er zijn minder kinderen aanwezig bij het openen en sluiten.

Op de volgende manieren blijven pedagogisch professionals aandacht besteden aan de behoeften van de kinderen:

Duidelijke taakverdeling.
Herkenbare rituelen zoals samen aan tafel eten en drinken, gezamenlijke uitleg over de activiteiten, Gymles op dinsdag.
Voorbereide omgeving waarin kinderen zich prettig voelen.
Gedifferentieerd werken.

Beroepskrachten in opleiding, stagiairs

Naast onze professionals werken er regelmatig beroepskrachten in opleiding (BBL'ers) en stagiairs op onze locatie. We hanteren het BBL- en stagebeleid van Wij zijn JONG.

Beroepskrachten in opleiding (BBL'ers) en stagiairs.

Op onze locatie zijn vaak een of meer BBL'ers en stagiairs aanwezig die het vak van pedagogisch professional leren. Ze voeren verzorgings- en begeleidingstaken uit en assisteren bij activiteiten. Dat doen ze onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch professionals. Die zijn altijd in de buurt. Naarmate de opleiding vordert, neemt de zelfstandigheid van de BBL'ers en stagiairs toe. Elke BBL'er en stagiair heeft een interne stagebegeleider.

Andersgekwalficeerde beroepskrachten

Op onze locatie maken wij geen gebruik van andersgekwalficeerde beroepskrachten.

Opvoeden doen we samen.

De praktische invulling van de pijler 'Opvoeden doen we samen' heeft drie onderdelen: het contact met ouders, ons groepsmanagement, en de samenwerking met andere organisaties zoals basisscholen. Samen zetten we ons in voor de kinderen, zodat zij hun mogelijkheden en talenten optimaal kunnen ontwikkelen.

Opvoeden doen we samen – met ouders

In dit deel: kennismaken en wennen, de mentor, elkaar informeren en samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen.

Kennismaken en wennen

In de eerste periode leggen we de basis van de vertrouwensrelatie tussen de ouders, het kind en de pedagogisch professionals. Het ene kind heeft meer moeite met nieuwe situaties of een nieuwe omgeving dan het andere. We besteden daarom bewust aandacht aan het wennen. Hoe eerder een kind zich veilig voelt bij ons (welbevinden), hoe sneller het betrokken kan spelen. Tijdens de kennismaking zoeken we met de ouders naar een manier van wennen die prettig is voor hun kind. In de wenperiode kijken we samen naar het welbevinden en we evalueren hoe het met hun kind gaat, zodat we eventueel iets kunnen aanpassen.

Hieronder lees je hoe we kinderen laten wennen aan de nieuwe groep:

- Tijd nemen voor intake/kennismaken met ouders.
- Paar keer komen spelen bij de jongste groepen.
- Extra nabijheid pedagogisch professional; kind zien en gevoel erkennen.
- Kinderen bewust maken van elkaar en betrekken bij het wenproces, bij de oudste kinderen wordt er een rondleiding bijvoorbeeld gegeven door een van de andere kinderen.
- Veel benoemen.
- Routines en herhaling.
- Kinderen extra wegwijzen.
- Kinderen koppelen aan een ander kind ('maatje').
- Gebruik van labels/afbeeldingen van het spelmateriaal in de kasten bij de jongste kinderen.
- Extra evalueren met ouders in de overdracht.

De mentor

Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. Dat is een van de pedagogisch professionals van de groep. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en voert ook het intakegesprek. Ze vertelt het kind en de ouders dan onder andere wat haar rol als mentor betekent. Allereerst volgt de mentor de ontwikkeling van het kind. Ze heeft aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van het kind, en nodigt de ouders uit om daarover in gesprek te gaan. Verder streeft ze naar een soepele overgang tussen thuis, de opvang en het basisonderwijs. Als de mentor langere tijd afwezig is, zorgen we voor vervanging. De nieuwe mentor licht de ouders daarover in. Als we een mentor toewijzen, kiezen we er

een die voldoende aanwezig is tegelijkertijd met het kind. We houden ook rekening met het aantal kinderen waarvan een pedagogisch professional al mentor is.

Elkaar informeren

We vertellen ouders waar ze belangrijke informatie kunnen vinden. Daarnaast laten we weten wat hun kind bij ons doet en hoe het gaat. Als ouders behoefte hebben aan een gesprek of een vraag willen stellen, dan maken we daar tijd voor. Wij informeren ouders, en ouders informeren ons. Want we horen graag hoe het thuis met het kind gaat. Dankzij die informatie kunnen we beter aansluiten bij (het gedrag van) het kind. Tijdens individuele contacten stemmen we goed af op alle verschillende ouders die onze locatie bezoeken. We benaderen ook regelmatig alle ouders tegelijk als we informatie willen delen.

Breng- en haalmoment

Het breng- en haalmoment is een laagdrempelige mogelijkheid om met ouders te praten en informatie uit te wisselen over de ontwikkeling van het kind. Er is ook gelegenheid voor kinderen om uit eigen initiatief te vertellen hoe ze de middag hebben beleefd. Tijdens de uitwisseling letten we op privacy: als er andere ouders of kinderen in de buurt zijn, bespreken we geen privé zaken van het kind of de ouders.

Gesprek met de mentor

Als de ouders of de mentor behoefte hebben aan een persoonlijk gesprek, dan maken wij daar graag een afspraak voor.

Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Opvoeden doen we samen met ouders. We sluiten aan op thuis, met een gezamenlijk doel: de ontwikkeling van kinderen verrijken.

Zo werken we samen en zoeken we aansluiting bij de thuissituatie:

- We praten met ouders bij het halen en letten erop dat we iedereen regelmatig zien en spreken.
- We laten ouders foto's en filmpjes zien.
- We laten ouders gemaakte schatten zien.
- We schrijven nieuwsbrieven over relevante onderwerpen die spelen bij de bso.
- We maken graag gebruik van helpende handen.
- We hebben jaarlijks een gesprek met ouders over hoe het gaat op de bso.

Opvoeden doen we samen – door groepsmanagement.

In dit deel: gedifferentieerd werken, teamwerk, samen kinderen volgen, naar een volgende groep, signaleren van bijzonderheden, pedagogisch beleid evalueren en borgen, en pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar.

Gedifferentieerd werken

Gedifferentieerd werken staat voor onderscheid maken en variëren. Want kinderen verschillen qua leeftijd, niveau, interesse en eigenheid. Er is ook een overeenkomst: ze zijn allemaal nieuwsgierig. Ze willen graag nieuwe dingen ontdekken en volgende stappen zetten. Door gedifferentieerd te werken, spelen we in op onderlinge verschillen en op de nieuwsgierigheid van ieder kind. In de praktijk betekent gedifferentieerd werken dat we aandacht hebben voor alle ontwikkelingsgebieden. Daar laten we onze aanpak op aansluiten. En we bieden variatie en keuze door de dag heen.

Aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden (zie bijlage 1)

Met goed groepsmanagement zorgen we in het dagelijkse werk voor een gevarieerd aanbod. Dat aanbod sluit aan op alle ontwikkelingsgebieden, passend bij de vrije tijd van kinderen. We sluiten steeds aan bij waar de kinderen zijn qua leeftijd, ontwikkeling, interesse en eigenheid. Zo blijft hun betrokkenheid hoog.

Variatie en keuze

We bieden variatie en keuze in een rijke uitdagende omgeving (met gevarieerde hoeken en materialen), met ruimte voor initiatief (met afwisseling tussen vrij spel en activiteiten), en altijd in dialoog (met inzet van de pedagogische interactievaardigheden). In de volgende hoofdstukken lees je daar meer over.

Teamwerk

Een groep kinderen begeleiden vraagt om teamwerk. Wie doet welke taak en hoe verdelen we onze aandacht over de kinderen, binnen en buiten? Daar denken we samen over na. Regelmatig nemen we ruimte voor spelbeschikbaarheid: het rustig kijken naar het spel van kinderen of het meespelen met hun spel. Zo kijken de pedagogisch professionals dagelijks naar het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen. Op grond daarvan verdelen ze hun aandacht en taken. In het teamoverleg maken ze daar afspraken over. Ze bekijken dan ook hoe de taak- en rolverdeling is verlopen en hoe ze de taken en rollen de komende periode gaan verdelen.

Samen kinderen volgen

Door bewust te kijken naar wat kinderen bezighoudt – Wat spelen ze? Hoe spelen ze? Hoe communiceren ze? Wat maken ze, en op welke manier? – leren we de kinderen beter kennen. We volgen hun ontwikkeling. Indien gewenst heeft de mentor met de ouders een gesprek over de ontwikkeling van hun kind. (Zie 'Opvoeden doen we samen – met ouders').

Zo volgt onze locatie de kinderen in de bso:

Door het invullen van het welbevinden. Tijdens bijeenkomsten met de pedagogisch coach kijken we naar waar je op moet letten in de begeleiding en het observeren van de kinderen.

Ieder kind heeft zijn eigen mentor. Iedere mentor heeft een aantal kinderen van zijn groep die ze moeten begeleiden. Hiervoor wordt het standaard volgsysteem boek (welbevinden) eenmaal per jaar ingevuld. De ouders krijgen een formulier mee wat ze thuis kunnen invullen. Aan de hand van de gemaakte observaties en de vragenlijst van de ouders volgt er een uitnodiging voor een welbevinden gesprek. De oudste kinderen (8 plus) vullen ook samen met de pedagogisch medewerker een eigen formulier in. Zo worden zij er extra bij betrokken. Daarnaast scannen de pedagogisch medewerkers

dagelijks de kinderen, waarbij ze kijken naar het welbevinden en de betrokkenheid. Is het welbevinden laag, zullen zij kijken of er met behulp van de pedagogisch medewerker een oplossing kan worden bedacht.

Naar een volgende groep

Gaat het kind naar een andere bso of naar een andere groep, dan zorgen we voor een geleidelijke overgang. We spreken wenmomenten af en de mentor draagt het kind zorgvuldig over aan de collega's van de nieuwe groep. Heeft de nieuwe groep een ander LRK-nummer, dan vraagt de mentor toestemming aan de ouders om de informatie over te dragen. Is het LRK-nummer hetzelfde, dan hoeven de ouders alleen geïnformeerd te worden (afstemming). Vervolgens neemt de mentor contact op met de mentor van de nieuwe groep. Indien gewenst plannen de oude en nieuwe mentor een persoonlijk gesprek over het kind. Bij voorkeur is daar ook een van de ouders bij.

Signaleren van bijzonderheden

We observeren en volgen de ontwikkeling van kinderen. Bijzonderheden bespreken we altijd eerst met de ouders. Signaleren we bijzonderheden, dan gaan we te werk volgens de door Wij zijn JONG beschreven interne en externe zorgstructuur. Waar nodig schakelen we interne of externe experts in of verwijzen we ouders door naar passende instanties. Zij kunnen duiden wat er aan de hand is en geven advies over het vervolg. Uiteraard gebeurt dat altijd in nauw overleg met de ouders en na hun toestemming. Kortom: we blijven zorgvuldig in contact met de ouders en – na hun toestemming – ook met de externe instanties en de eventuele basisschool. In het team evalueren we de signalering.

Bij vragen over de ontwikkeling en het gedrag van kinderen kunnen we – in overleg en afstemming met de ouders – deze medewerkers of instanties raadplegen:

Pedagogisch coach, Intern begeleider kinderopvang, Medewerker gym en beweging, Centrum voor Jeugd en Gezin, wijkteam en consultatiebureau, leerkrachten of Intern Begeleider van school.

Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen

Samen volgen we dagelijks **het welbevinden en de betrokkenheid** van kinderen in samenhang met hun ontwikkeling. Daarbij gebruiken we het kind volgsysteem. Zitten de kinderen goed in hun vel, zijn ze ontspannen en voelen ze zich veilig? Dan zit het goed met het welbevinden. Doen de kinderen tijdens het spelen en de activiteiten nieuwe ervaringen op? Zijn ze geboeid en gefascineerd door de activiteit? Zit er uitdaging in het spel of activiteit? Dan is ook de betrokkenheid hoog.

In *het Pedagogisch Kompas*, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG, staat uitvoerig beschreven hoe **welbevinden en betrokkenheid** voor ons de belangrijkste toetsstenen zijn om de ontwikkeling van kinderen te beoordelen. De mate van welbevinden en betrokkenheid daagt ons uit om de pedagogische kwaliteit voortdurend aandacht te geven. Daarbij nemen we steeds de vier pijlers onder de loop om onze aanpak te verbeteren:

Opvoeden doen we samen – Kunnen we onze samenwerking verbeteren? Met ouders, met elkaar en met andere organisaties?

In een rijke uitdagende omgeving – Hoe rijk en uitdagend is ons aanbod?

Met ruimte voor initiatief – Bieden we voldoende keuzevrijheid? Is het dagritme afgestemd op ruimte voor initiatieven van kinderen? Zijn onze activiteiten/spelimpulsen passend en verrijkend?

Altijd in dialoog – Weten we wat kinderen beweegt, wat kinderen bezighoudt en hoe we aansluiten bij hun behoeften en belevingswereld?

Aan welbevinden en betrokkenheid zien we hoe het gaat met een kind én met onze pedagogische kwaliteit. Jaarlijks monitoren en meten we die, zodat we zicht houden op wat we kunnen aanpakken. De jaarlijkse cyclus waarmee we onze pedagogische kwaliteit borgen bestaat uit deze fasen:

- De pedagogische praktijk evalueren.
- Vanuit die evaluatie pedagogische doelen bepalen.
- Werken aan de pedagogische doelen met acties die de vier pijlers versterken (via werkoverleg, coaching en/of scholing/training).
- Het effect van onze aanpak beoordelen door te kijken naar het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen.

De pedagogische praktijk en beleid monitoren en evalueren we met de volgende instrumenten:

Pedagogische praktijk in beeld, de Pedagogische Scan.

Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

In 2024 legt onze locatie de focus op onderstaande pedagogische doelen. De doelen kunnen enigszins verschillen per team/groep.

In 2024 gaan we verder met het kijken naar de individuele kinderen en wat die kinderen nodig hebben qua begeleidingsstijl. Dit sluit aan bij de pijler 'Altijd in dialoog'.

We zorgen voor structuur op de groepen, zodat de kinderen duidelijkheid hebben (activiteitenplannen, duidelijkheid in het dagschema). Kinderen mogen hierbij ook meedenken over activiteiten op de groepen, maar ook over de inrichting. Dit sluit aan bij de pijlers 'Altijd in dialoog' en 'Met ruimte voor initiatief'.

Wij bereiken de doelen met scholing/training, coaching en teamoverleg.

Opvoeden doen we samen – met andere organisaties.

In dit deel: de doorgaande lijn met het onderwijs en samenwerken met andere organisaties.

Samenwerken met het onderwijs

Hieronder lees je met welke scholen voor basisonderwijs we samenwerken en de manier waarop we dat doen.

Naam basisschool	Samenwerking
De Gazelle Het Jongleren	• Collegiale consultatie. • Regelmatig overleggen met directeuren/vestigingsmanager. • Gezamenlijk kijken naar de inrichting van het schoolplein. • Overleg over de gedeelde lokalen, het gebruik en de inrichting hiervan. • Overleg bij kindvragen die van toepassing zijn op zowel school als de opvang (alleen met toestemming van ouders).

Samenwerken met andere organisaties

Onze locatie werkt samen met:
• KluppluZ • Centrum Jeugd en Gezin • Wijkteam

In een rijke uitdagende omgeving.

In dit hoofdstuk: indeling van de ruimte, inrichting van de hoeken en plekken, geordend materiaal, buitenruimte.

Verschillende soorten bso's

Alle bso's zijn anders. Sommige zijn zelfstandig, andere delen de ruimte met een peuterwerkgroep of een basisschool. Op iedere bso denken de pedagogisch professionals creatief na over de best mogelijke invulling van de rijke uitdagende omgeving. De belangrijkste uitgangspunten staan in de volgende alinea's.

De algemene indeling van onze bso ziet er zo uit:

De Kunstenmakers en Sterren hebben een lokaal beneden in de rij waar ook het kinderdagverblijf zit. Deze lokalen worden alleen door Skar gebruikt. Beide lokalen zijn ingericht zodat allerlei soorten activiteiten kunnen worden uitgevoerd; bijvoorbeeld bouwen, knutselen, fantasiespel. Hiervoor zijn verschillende hoeken ingericht. Ook kan er op de gang worden gespeeld door kinderen die dit fijn vinden.

De Toppers en Talenten zitten op de eerste verdieping. Het Toppers lokaal is een dramalokaal en het Talenten lokaal is ingericht voor handenarbeid. Deze twee lokalen worden ook door de scholen, met name het Jongleren, gebruikt tijdens schooltijden. De Toppers zijn wat ruimer opgezet waarbij er mogelijkheden zijn tot fantasiespel, spelletjes aan tafel, tafelvoetbal, maar ook het doen van een gerichte activiteit met de medewerkers. De Talenten zijn met name gericht op handenarbeid. Zo kan er met hout worden gewerkt waarvoor een werkbank aanwezig, maar ook geschilderd op de schilderswand en aan de tafels met allerlei soorten knutselmateriaal worden gewerkt.

Aan de kant van de Sterren en Kunstenmakers is een buitenruimte die door de bso, maar ook door de jongere kinderen van het kdv wordt gebruikt. Er staat een verrijdbare scheiding zodat de kinderen van kdv en bso hun eigen plek hebben. Daarnaast is er bij de hoofdingang van de Omnibus een groot schoolplein. Momenteel wordt er gekeken om dit schoolplein op te knappen, waarbij er meer uitdaging komt op het plein, maar ook meer groen wordt aangebracht. In de loop van 2024 hopen we hier vorderingen in te gaan zien.

Op dinsdag maakt de bso daarnaast gebruik van de gymzaal in de Omnibus voor de gymlessen die er worden gegeven. Ook is er een professionele keuken in het pand die we kunnen huren wanneer we een kookactiviteit hebben.

Indeling van de ruimte

We streven naar een prettige, sfeervolle en rustige uitstraling. Aantrekkelijk en niet te prikkelend. De kleuren zijn bewust gebruikt. En de aankleding van de wanden sluit aan bij de leeftijd van de kinderen. Verder zorgen we voor een goed overzicht en houden we belangrijke looproutes vrij. Zo creëren we een plek waar kinderen, ouders en pedagogisch professionals zich prettig voelen.

De rijke uitdagende omgeving bevat hoeken/plekken die zijn ingericht voor een bepaald spel of activiteit. De plekken zijn afgebakend met bijvoorbeeld kasten, speelschermen, matten of tape. Dat zorgt voor rust en concentratie. Er is ruimte voor rustig en meer actief spel, voor individueel spel en voor kleine of grote groepsactiviteiten. Bij de indeling streven we naar specifieke ruimtes, hoeken of plekken met bijvoorbeeld de volgende functies: beeldende creativiteit (atelier), muziek, dans, drama (theater), ruimtelijk inzicht en techniek, natuurbeleving, gezelschapsspelen, media (computer, games), fantasie en rollenspelen, beweging, sport en spel. Daarmee sluiten we aan op de leeftijd van de kinderen. Ook de toiletruimtes bieden de mate van privacy en zelfstandigheid die bij de leeftijd past.

Inrichting van de hoeken en plekken

We zoeken, soms samen met de kinderen, naar gevarieerde materialen. Alle kinderen kunnen iets van hun niveau vinden en hebben voldoende keuze. Kinderen kunnen naast of met elkaar bezig zijn met voldoende materialen. Het materiaal wordt regelmatig aangevuld en afgewisseld. Verder zijn er in elke groep materialen en illustraties te vinden waarop verschillende culturen en rollen zichtbaar zijn. Daarnaast liggen er veilige echte materialen die passen bij de leeftijd – bijvoorbeeld een fototoestel – en open materiaal waar kinderen zelf betekenis aan kunnen geven zoals dozen, takken of lege melkpakken. Veilige echte en open materialen bieden extra kansen voor verdiepend spel.

Geordend materiaal

De materialen zijn overzichtelijk geplaatst en zo nodig gelabeld. Die ordening helpt onszelf, maar is ook belangrijk voor het spel of de activiteit van kinderen. Ze kunnen het materiaal vinden en gemakkelijk opbergen. Ook voor ouders kan het handig zijn om overzicht te hebben. Soms bewaren kinderen gemaakte spullen een tijdje, bijvoorbeeld om er de volgende keer mee verder te gaan of om iets tentoon te stellen. We streven ernaar ook daar een plek voor te reserveren.

Buitenruimte

We streven naar een uitnodigende buitenspeelplaats. Buiten hebben kinderen andere spelmogelijkheden en ze doen er belangrijke ervaringen op. Ook buiten is er een zichtbare verdeling van de ruimte. We streven naar een veilige, gevarieerde ondergrond die past bij het spel – bijvoorbeeld gras, steen, zand of een ondergrond met een klein niveauverschil. Ook zorgen we voor gevarieerde buitenmaterialen die gemakkelijk te vinden en op te ruimen zijn. Elke dag willen we graag buiten kunnen zijn.

Met ruimte voor initiatief.

In dit hoofdstuk: vrij spel en uitnodigende activiteiten, eten en drinken, de overgang van school naar bso, vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen.

Vrij spel en uitnodigende activiteiten

De tijd op de bso is ingedeeld in herkenbare periodes met vaste onderdelen. Maar het dagritme is ook flexibel: wat de kinderen doen, staat niet tot in detail vast. Na school hebben ze vooral de ruimte om vrij te spelen. Daarnaast bieden we kinderen gedurende de week gevarieerde en aantrekkelijke activiteiten. Bij het vrij spelen en de activiteiten letten we nadrukkelijk op de eigen initiatieven van kinderen.

Onze globale dagindeling ziet er zo uit:

Op dinsdag en donderdag komen de medewerkers om half 3 kort bij elkaar voor overleg; zijn er bijzonderheden voor deze dag en hoe ziet het er dan uit. Op maandag wordt om 13.45 uur gestart en worden week voorbereidingen gedaan m.b.t. activiteiten en taakverdeling. De medewerkers gaan hierna naar hun eigen groepen om activiteiten voor te bereiden en fruit te snijden.

Vanaf 14.40 worden de kinderen van het Jongleren opgehaald. Bij de Toppers en Talenten lopen de kinderen zelf naar de bso. Vanaf 14.50 worden de kinderen van de Gazelle opgehaald. De kinderen die toestemming hebben van hun ouders lopen bij de Toppers/Talenten zelf en de andere gaan mee met de medewerker die op de bank zit. De kinderen uit groep 1 en 2 worden opgepikt bij hun klaslokaal door de medewerkers.

Hierna keert iedereen terug naar zijn stamgroep en gaan de kinderen aan tafel. Ze drinken dan water of thee en eten fruit en groenten, op woensdag en vrijdag ook een broodmaaltijd. Tijdens het eten wordt er alvast aangekondigd wat er die dag wordt gedaan en wordt er gekeken hoe iedereen erbij zit. Na het eten wordt er met de kinderen opgeruimd en kunnen de kinderen bij de Toppers en Talenten kiezen waar ze gaan spelen. Meestal worden er op beide groepen verschillende activiteiten aangeboden waar de kinderen uit kunnen kiezen en is er ook de mogelijkheid om naar buiten te gaan. Bij de Kunstenmakers en Sterren wordt er ook een activiteit geboden, maar blijven de kinderen meer op hun stamgroep.

Op de donderdag is er om kwart over 3 gymles, waarbij om de week de Toppers/Talenten of de Kunstenmakers/Sterren aan de beurt zijn.

Rond half 5 wordt er nog een cracker aangeboden aan de kinderen. Mochten er nog kinderen trek hebben kunnen ze bij ons dit aangeven en dan kijken we of er nog wat kleins wordt aangeboden, zoals worteltjes of tomaatjes of een ander stukje fruit. Vanaf half 5 worden de eerste kinderen weer opgehaald.

Na de activiteiten gaan de groepen naar buiten. De oudste kinderen gaan hiervoor naar het grote schoolplein. De jongste kinderen spelen regelmatig op het grote schoolplein, maar maken met name gebruik van de buitenruimte die aan de lokalen vastzit.

De Toppers/Talenten gaan vanaf half 6/kwart voor 6 naar binnen en sluiten dan aan bij de jongste kinderen om daar af te sluiten.

Eten en drinken

Tijdens de bso zijn er groepsmomenten waarop de kinderen samen eten en drinken. We zien de eetmomenten als een belangrijke sociale activiteit en vinden sfeer en een gezellige aankleding belangrijk. De pedagogisch professionals laten kinderen kennismaken met een gevarieerd aanbod aan smaken en texturen. We vinden het belangrijk dat kinderen meegenomen worden in het gehele proces van de productie van voeding. Daarom stimuleren we het ondernemen van activiteiten die gerelateerd zijn aan voeding, zoals zelf groente en fruit kweken, samen koken en daarvoor samen boodschappen doen. Samen koken is een mooie manier om kennis te maken met andere voedingsmiddelen, andere culturen en gevarieerde maaltijden. Benieuwd naar ons voedingsbeleid? Dit ligt ter inzage op onze locatie.

De overgang van school naar bso

Elk kind beleeft de overgang van school naar bso anders. Kinderen komen met verschillende behoeften binnen. De een wil graag even rust, de ander leeft zich graag even uit. Pedagogisch professionals hebben oog voor die verschillen en weten wanneer ze een kind met rust moeten laten of juist moeten uitnodigen tot spel.

Gedurende de middag zijn er ook overgangsmomenten van het ene naar het andere onderdeel, bijvoorbeeld tussen vrij spel en een geplande activiteit. Omdat overgangen prikkelrijk kunnen zijn, laten we die momenten soepel verlopen. We hebben gezamenlijke afspraken en gebruiken soms rituelen. Pedagogisch professionals stemmen onderling de overgangen goed af.

Vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen

Tijdens de vakantie of op schoolvrije dagen zijn kinderen langere dagen bij ons. We hebben dan een ander dagritme met afwisseling tussen vrij spel en uitnodigende activiteiten.

Onze dagindeling in de vakantie of tijdens een schoolvrije dag ziet er zo uit:

Ouders ontvangen voordat de vakantie begint het vakantieprogramma, zodat ze weten wat er welke dag gedaan gaat worden. Hierbij wordt er een splitsing gemaakt tussen de oudste en de jongste kinderen, behalve op woensdag en vrijdag als de groepen samengevoegd zitten. Hierdoor zijn de activiteiten toegespitst op de verschillende leeftijden van de kinderen.

Onze dagindeling in de vakantie of tijdens een schoolvrije dag ziet er zo uit:

Vanaf half 8 zijn we open en komen de eerste kinderen langzaam binnen. Ze worden welkom geheten en er wordt even aandacht geschonken aan hoe ze erbij zitten. We vragen ouders hun kinderen voor 9 uur te brengen, zodat er daarna gestart kan worden met het activiteiten aanbod van de dag. In de vakanties hebben we namelijk regelmatig activiteiten waarvoor we op tijd weg moeten om de bus te halen.

Om 9 uur gaan de groepen uit elkaar, alle collega's zijn dan binnen. De Toppers/Talenten gaan naar boven en de Kunstenmakers/Sterren blijven beneden. Rond half 10 krijgen alle kinderen wat te drinken en eten we iets kleins, dit kan een cracker zijn, maar ook een stukje fruit. Hierna start het programma van de dag. Dit kan van alles zijn, zo hebben we bijvoorbeeld themaweken waarin we naar iets toewerken. Dit kan betekenen dat de kinderen in de ochtend wat knutselen wat ze in de middag kunnen gebruiken voor een activiteit. Maar er zijn ook dagen dat we de hele dag van locatie af zijn, bijvoorbeeld naar het Openluchtmuseum (zomervakantie 2024) of naar een buitenspeeltuin waar activiteiten worden georganiseerd. We nemen dan alles mee wat we die dag nodig hebben; brood, drinken, snacks, EHBO-kit. Bij een activiteit op locatie mogen de kinderen zelf kiezen of ze mee willen doen aan de activiteiten. Als de groepen van locatie gaan dan gaat wel iedereen mee.

Rond 12 uur gaan we lunchen. De kinderen worden betrokken bij het dekken van de tafels, zodat er een rustig moment wordt gecreëerd om samen te eten. We eten meestal een boterham, maar het is ook mogelijk dat er samen met de kinderen iets anders wordt bereid, een salade bijvoorbeeld of iets anders. Na het eten helpen de kinderen met het afruimen en starten de pauzes van de medewerkers. Er wordt dan gekeken naar de behoeftes van de kinderen, bijvoorbeeld willen ze even naar buiten of willen ze op de groepen wat voor zichzelf doen. Naar buiten gaan we iedere dag. Ook als het minder weer is buiten. Op het grote schoolplein is een grote overkapping waar je droog kan spelen of uit de zon. Na de pauzes wordt er weer verder gekeken naar een activiteit. Rond vier uur hebben we nog een eetmoment. Hierbij zal er, afhankelijk van wat er in de ochtend is gegeten, een cracker, fruit of een andere snack worden gegeten.

Vanaf half 5 start het ophalen van de kinderen weer. Om 17.15 uur gaan de Toppers/Talenten naar beneden en sluiten ze weer aan bij de Kunstenmakers/Sterren. Vanaf 17.30 uur gaan de eerste collega's namelijk weer naar huis.

Op studiedagen blijven de groepen meestal samen, dit is afhankelijk van het aantal kinderen. De dagindeling ziet er wel redelijk hetzelfde uit. Het kan zijn dat de kinderen van locatie gaan, maar ze blijven dan meestal binnen de wijk en gaan dan niet met de bus weg.

Op onze locatie kunnen wij gedurende schoolvrije dagen ook *Villa Fantasia*, *Kunstig & Zo* en *Sportkr8* vestiging-overstijgend op. Wij doen dit op momenten dat er op de eigen locatie minder dan 6 aanmeldingen zijn. De studiedagen zijn vaak op woensdag of vrijdag, kinderen worden dan in de groep Kunstenmakers geplaatst. Mocht de studiedag op een andere dag zijn kijken we op welke groep, passend bij de leeftijd, de betreffende kinderen geplaatst kunnen worden.

Voor kinderen kan de opvang op een andere locatie een aangename afwisseling en verrijking zijn. Tegelijkertijd kunnen kinderen het ook spannend vinden om naar een andere locatie te gaan. Daar besteden we tijd en aandacht aan door:

Door kinderen en ouders voor te bereiden, zij kunnen tevoren eerst een kijkje op locatie komen nemen en zo medewerkers en groepsruimtes leren kennen.

Met de kinderen te bespreken of zij al kinderen kennen op de andere locatie, vanuit eerdere vakanties, school of vanuit de buurt

Door middel van een planning maken we zichtbaar op welke dagen onze locatie overstijgend opvangt. Deze planning en de inhoudelijke vormgeving wordt tijdig gedeeld met ouders. Pedagogisch professionals die van een andere vestiging meekomen worden voorafgaand aan de vestigingsoverstijgende opvang op de hoogte gebracht van de belangrijkste kenmerken uit het beleid van de desbetreffende locatie. Het pedagogisch werkplan en het werkplan rondom veiligheid en gezondheid zijn beschikbaar op de locatie om direct in te zien.

Altijd in dialoog.

In dialoog zijn betekent dat er wederzijds contact is. Oftewel, vertaald naar de dagelijkse praktijk: dat er interactie is tussen pedagogisch professionals en kinderen – en tussen kinderen en volwassenen onderling. De pedagogische wetenschappen onderscheiden zes interactievaardigheden. Onze pedagogisch professionals zetten die vaardigheden dagelijks in, zodat kinderen zich veilig en op hun gemak voelen bij ons.

De zes interactievaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit is reageren op wat kinderen willen, denken en voelen – door oog te hebben voor signalen, non-verbaal en verbaal, en door een kind aan te voelen. Het gaat over geborgenheid bieden, een vertrouwensrelatie aangaan en kinderen erbij laten horen in een positieve groepssfeer. Voorbeelden daarvan zijn luisteren, de aai over de bol, het oogcontact, de knipoog, interesse en nieuwsgierig zijn naar

het kind. Ook gaat het bij sensitieve responsiviteit over aanmoedigen en bevestigen: kinderen de mogelijkheid geven om nieuwe dingen te ontdekken. Voorbeelden daarvan zijn belangstelling tonen, betrokken zijn bij wat het kind doet, steun bieden bij moeilijke momenten en enthousiasme van het kind delen.

Respect voor autonomie

Respect voor autonomie is kinderen de ruimte geven om zelfstandig te doen wat ze zelfstandig kunnen. Respect voor autonomie is ook: kinderen de kans geven vanuit eigen interesses bezig te zijn en keuzes te maken, zelf te experimenteren en ontdekkingen te doen. Als pedagogisch professionals lokken we ideeën en initiatieven uit, betrekken we kinderen bij het bepalen van regels en afspraken, en hebben we reële verwachtingen. Kinderen voelen het wanneer ze serieus worden genomen. Dan ontwikkelen ze eigenwaarde en kunnen ze zich betrokken voelen bij de groep, het spel en de activiteiten.

Structuur bieden en leidinggeven

Door structuur te bieden, orden je de wereld om kinderen heen. Alle kinderen hebben daar behoefte aan. Structuur geeft ze het houvast dat ze nodig hebben om zelfstandig aan de slag gaan. Voorbeelden daarvan zijn een overzichtelijke speelleeromgeving, een begrijpelijke dagindeling, een beperkt aantal consequente en duidelijke regels die uitgelegd worden aan kinderen, voorspelbaar en duidelijk gedrag van pedagogisch professionals. Structuur bieden en leidinggeven lijkt het tegenovergestelde van respect voor autonomie, maar ze vullen elkaar aan als ze in evenwicht zijn. Voor elke (leeftijds)groep en voor elk kind ligt dat evenwicht weer anders.

Ongewenst gedrag ombuigen naar gewenst gedrag

Hoe gaan we om met ongewenst gedrag? Kinderen willen zich geaccepteerd voelen zoals ze zijn. Inclusief hun emoties en belevingen, ook op momenten dat ze boos, druk of naar binnen gekeerd zijn. We gaan ervanuit dat het kind met zijn gedrag een bedoeling heeft, ook al is dat gedrag niet altijd effectief of gewenst. Allereerst proberen we daarom de intentie van kinderen te begrijpen. Er zijn veel redenen voor ongewenst gedrag, bijvoorbeeld niet weten dat iets niet mag, van slag zijn door een gebeurtenis, meer uitdaging nodig hebben of temperamentvol zijn. Het gedrag kan ook bij de ontwikkelingsfase horen. Het doel van ombuigen van ongewenst naar gewenst gedrag is dat het kind met (zelf)vertrouwen weer verder kan met het sturen van zijn eigen gedrag. Kinderen voelen zich ook veiliger als ze weten dat er iemand aanwezig is die ingrijpt als het even niet gaat, die ondersteunt of juist begrenst. Iemand bij wie ze kunnen checken of wat ze doen ook kan.

Er zijn veel manieren waarop pedagogisch professionals kunnen reageren op ongewenst gedrag: een non-verbale reactie geven, een grapje maken, kinderen positief herinneren aan een regel, gedrag benoemen dat gewenst is, ik-boodschappen geven over het gedrag van het kind, en soms ook negatief gedrag negeren en positief gedrag juist belonen.

Vijf stappen bij conflictoplossing

Soms hebben kinderen conflicten. Wij zien die als leermomenten voor de (sociale) ontwikkeling. Kinderen leren hun gevoel en mening te laten horen en zien. Ze leren zichzelf en de ander beter te

begrijpen en oplossingen te zoeken. Daardoor leren ze sociale en morele regels. Bij een conflict zetten pedagogisch professionals vijf stappen:

1. Bij een probleem of conflict stoppen we, snel maar rustig, het ontoelaatbare gedrag. We benoemen de emoties die kinderen laten zien en geven ze zo nodig een handreiking om hun emoties op een toelaatbare manier te uiten (stoom afblazen/ruimte voor ontlading zonder dat andere kinderen zich onveilig voelen).
2. We verzamelen informatie over wat er is gebeurd. Daarna checken we of we het goed hebben verwoord of begrepen.
3. We formuleren het probleem opnieuw en vragen naar compromisvoorstellen/oplossingen en kiezen er samen een uit.
4. We letten erop dat de gekozen oplossing naar tevredenheid van alle kinderen is, en we bedenken zo nodig samen hoe we die kunnen uitvoeren.
5. We ronden het gesprek af, blijven ondersteuning geven en kijken of de oplossing voor alle kinderen werkt.

Praten en uitleggen

Bij deze interactievaardigheid gaat het om hoe we aansluiten bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau en de behoefte van kinderen. We geven uitleg in een rustig tempo met een logische opbouw, zodat kinderen de uitleg goed begrijpen.

Praten en uitleggen gaat ook om overleg met de kinderen: op de bso mogen ze al veel meebepalen. We voeren allerlei gesprekken met de kinderen. Kleuters komen bij ons met hun waarom-vragen, feitelijke vragen of filosofische vragen. We genieten van de uitwisseling en van het samen zoeken naar antwoorden. Zesjarige kinderen vertellen al volop en geven hun mening. Oudere kinderen kunnen zich steeds beter concentreren op een onderwerp. Ook hanteren ze de gespreksregels vaak al goed. Ze gaan bijvoorbeeld goed om met beurtwisseling, luisteren, vertellen en focussen.

De onderlinge omgang is gebaseerd op plezier, aandacht, oprechte interesse, begrip, respect en duidelijkheid. We creëren een positieve communicatieve sfeer door regelmatige beurtwisselingen – zowel een-op-een als in groepssituaties. Soms bouwen we gesprekken uit om het denkvermogen van kinderen te prikkelen. In een groepssituatie proberen we iedereen te betrekken bij wat er gebeurt. We letten erop dat alle kinderen aan het woord kunnen komen. Nederlands is de voertaal, maar in sommige werksituaties kan een pedagogisch professional een andere taal gebruiken in het belang van het kind. Soms gebruiken we gebaren, mimiek of beeldmateriaal.

Ontwikkeling stimuleren

De interactievaardigheid 'Ontwikkeling stimuleren' zetten we in tijdens allerlei situaties en activiteiten. Bij de bso zijn kinderen in hun vrije tijd. We bieden kinderen een ontspannen, veelzijdige en uitnodigende opvang. Ze ontwikkelen zich via muziek en toneel, beeldende expressie, boeken en films, techniek en

ruimtelijk inzicht, de natuur, sport en bewegen, digitale ervaringen en soms ook huiswerk van school. Bij de bso doen ze in alle ontwikkelingsgebieden ervaringen op, passend bij hun eigen tempo, interesses en mogelijkheden. Dat gaat op een ontspannen manier.

Kinderen zijn van zichzelf nieuwsgierige ontdekkers en onderzoekers, en wij begeleiden ze op hun ontdekkingstocht. We kennen de kinderen en hun interesses en mogelijkheden. Daardoor zien we in allerlei spelsituaties en activiteiten kansen voor begeleiding. Per situatie kiezen we wat we doen: intenties en plannen van kinderen verwoorden of helpen uitvoeren, samen nadenken over nieuwe materialen of nieuwe ideeën bij een vertrouwd spel, open vragen stellen, samen oplossingen zoeken, indrukken verwerken, kinderen bij elkaar betrekken, meespelen, om voorbeelden vragen, voorbeelden geven, instructie geven en nog veel meer. We helpen kinderen ook als ze iets nog niet helemaal alleen kunnen of durven. Kortom: we stimuleren de ontwikkeling op alle mogelijke manieren.

Begeleiden van onderlinge interacties

Met deze interactievaardigheid sluiten we het hoofdstuk af. Als pedagogisch professionals begeleiden we de onderlinge interacties van kinderen en het groepsproces. Dat doen we met begrip, respect, interesse en duidelijkheid. Kinderen leren volop van elkaar, ze vullen elkaar aan en ze hebben plezier in samenzijn en erbij horen. We zetten ons in voor een groepssfeer waarbij ieder kind zichzelf kan zijn en mee kan doen. We praten over diverse onderwerpen en we zijn nieuwsgierig naar verschillende ideeën en meningen. Verder creëren we gezamenlijkheid door bijvoorbeeld feestjes te vieren, rituelen uit te voeren, (groeps)herinneringen te koesteren met foto's en verhalen, vriendschappen te zien en te waarderen. Zelf laten we goed voorbeeldgedrag zien. Waar het kan, laten we kinderen meedenken en beslissen. Door kinderen vaak te laten werken in kleine groepen (bijvoorbeeld bij activiteiten, eten en drinken), geven we kinderen de kans om elkaar goed te leren kennen.

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

In dit hoofdstuk: extra aspecten van het pedagogisch beleid, conform de eisen in de Wet Kinderopvang.

Activiteiten waarbij de basisgroep verlaten wordt

Op onze locatie verlaten de kinderen soms de stamgroep.

Bij de volgende (spel)activiteiten verlaten de kinderen de basisgroep:

Op donderdag gaan de kinderen om de week naar de gymles. De ene week zijn de Toppers/Talenten aan de beurt en de andere week de Kunstenmakers/Sterren. De kinderen mogen zelf kiezen of ze meegaan of dat ze op de groep blijven om daar een activiteit te doen. De gymdocent zal altijd aanwezig zijn hierbij.

Bij de Toppers/Talenten verlaten de kinderen na het eetmoment de groep. De kinderen krijgen op de verschillende groepen de mogelijkheid om een activiteit te doen. Ze kiezen zelf waar ze bij willen aansluiten.

De kinderen verlaten ook de groep op het moment dat ze buiten gaan spelen.

Wanneer er een activiteit buiten de locatie wordt georganiseerd verlaten de kinderen ook de groep. Hiervoor wordt regelmatig het openbaar vervoer gebruikt.

Er zijn kinderen die de stamgroep verlaten om naar een buitenschoolse activiteit gaan die geregeld is door de ouders.

Als kinderen de basisgroep verlaten, dan is dat als volgt geregeld:

Wanneer de kinderen naar buiten gaan op het grote schoolplein of als de locatie wordt verlaten voor een uitstapje dragen de kinderen een geel hesje van Skar. Er is altijd minstens één medewerker mee. Het aantal medewerkers dat meegaat is afhankelijk van de kind aantallen. De medewerkers hebben altijd een telefoon bij zich, maar ook EHBO middelen om hulp te kunnen bieden.

Wanneer kinderen naar een buitenschoolse activiteit gaan die geregeld is door ouders, geven de ouders hier schriftelijk toestemming voor zodat kinderen hier zelfstandig heen kunnen.

Wanneer de groep wordt verlaten voor gym is altijd de gymdocent aanwezig en minstens één medewerker van de groep. Afhankelijk van de BKR zal er regelmatig ook een tweede medewerker meegaan.

Als de kinderen de basisgroep verlaten om mee te doen aan een activiteit op de buurgroep zullen de medewerkers vaak op hun eigen groep blijven. De kinderen zijn dusdanig bekend bij de medewerkers, dat zij op de hoogte zijn van de bijzonderheden van de kinderen.

Extra opvang afnemen

Ouders hebben bij ons **wel** de mogelijkheid voor het afnemen van extra opvang.

Kinderen komen meestal op vaste dagen naar de bso. Dat is belangrijk voor de stabiliteit van de groepen, het veilige en vertrouwde gevoel van de kinderen en daarmee de pedagogische kwaliteit. Soms kan het voorkomen dat ouders extra opvang nodig hebben. Aan extra opvang afnemen zijn spelregels verbonden. Ouders kunnen die regels vinden op de website.

Omgang met de basisgroep bij activiteiten in groepen groter dan 30 kinderen

Wanneer er activiteiten zijn met grotere groepen zullen de verschillende medewerkers ook andere kinderen in de gaten houden en niet alleen de kinderen van de stamgroep. Op onze locatie zijn de medewerkers bekend met bijna alle kinderen, omdat de groepen ook regelmatig samenvoegen en in vakanties je samen start en afsluit. De bijzonderheden over de kinderen worden dan ook gemeld, zodat iedereen op de hoogte is.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Volgens de Wet Kinderopvang moet er per locatie vijftig uur per jaar beschikbaar zijn voor pedagogisch beleid en tien uur per fte voor coaching. De pedagogisch beleidsuren zijn bestemd voor de totstandkoming en uitvoering van beleidsvoornemens (zie pedagogische kwaliteit, onze focus voor dit jaar). De coachingsuren worden ingezet om pedagogisch professionals te coachen bij hun werkzaamheden.

Bovenstaande uren hebben we als volgt verdeeld, waarbij alle medewerkers (inclusief flexmedewerkers en invallers) minimaal eenmaal per jaar coaching ontvangen. De uren zijn vastgesteld op peildatum 1 januari.

Vormgeving pedagogische beleidsvoornemens	50 uur voor de vestigingsmanager 4 uur door de centrale beleidsmedewerker
Vormgeving coaching van medewerkers	4 uur per week voor de pedagogisch coach (verdeelt over KDV/BSO) (4,4 FTE x 10 = 44 uur coaching voor Bso team)

Coaches verdelen hun uren over bijvoorbeeld werkoverleg, kind-besprekingen, inspiratiebijeenkomsten, samen formuleren van pedagogische doelen, evaluatie van pedagogische doelen en coaching on the job met teams. Coaches en managers streven gezamenlijk naar een zo efficiënt mogelijke inzet.

Bijlage 1.

De ontwikkelingsgebieden op een rij

Alle ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en zijn even belangrijk. Bij Wij zijn JONG willen we kinderen brede ervaringen op laten doen, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot creatieve denkers en doeners. Die ontwikkeling is voortdurend aan de gang. En alle stappen die de kinderen zetten, doen ertoe voor ons. Lees de voorbeelden per ontwikkelingsgebied en zie de kinderen groeien – van 0 tot en met 12 jaar en ouder.

De acht ontwikkelingsgebieden:

1. **De sociale en emotionele ontwikkeling.** Van goed in je vel zitten, je veilig voelen en welbevinden naar vertrouwen hebben in jezelf en anderen, samenzijn, samen spelen, belangstelling hebben voor elkaar, samen genieten, samen delen, keuzes maken, plannetjes maken en terugkijken, troosten en getroost worden, samen vieren, samen regels maken, afspraken nakomen, onenigheid oplossen, opkomen voor jezelf en de ander, je identiteit vormen door vergelijking, verantwoordelijkheid voor elkaar dragen, participeren, anderen accepteren en met anderen omgaan, competitie, genieten van elkaar, samenwerken, etc.
2. **De motorische ontwikkeling.** De grote en de kleine motoriek. Van het pakken van je voetje naar om kunnen draaien, kruipen, lopen, balanceren, de bal rollen, strepen zetten met de kwast, een autootje laten rijden, een trein vastmaken, lopen over een streep, fietsen, dansen, schrijven, fluiten, voetballen, turnen, bouwen met fijne materialen, etc.
3. **Taal en communicatie/taalvaardigheid.** Van horen, huilen, kijken en brabbelen, naar luisteren, praten, een gesprek voeren, rijmen, lezen, schrijven, gedichtjes maken, verhalen bedenken en informatie tot je nemen.
Taal is een middel om uit te drukken en met anderen te delen wat je ervaart, voelt, denkt of wilt. Taal omvat spraak, dus het beheersen van klanken. Bij passieve taal gaat het om het vlot verstaan van dialogen, opdrachten, liedjes, verhalen, toneelstukjes en filmpjes.
4. **Rekenprikkel.** Van 'daar pas ik wel tussen' naar meten van de hoogte, breedte en diepte. Van rekening houden met één eigenschap tegelijk naar rekening houden met meer eigenschappen. Van willekeurig tellen van de getallen 1, 2, 7, 5, 10 naar het uitrekenen van $4 \times 12 = 48$. Van drie blokken op elkaar zetten naar werken vanuit een bouwtekening tot er een kasteel staat. Van verschil voelen tussen zacht, hard, nat, droog, licht en zwaar naar onderscheid maken tussen kleuren, vormen, structuren, hoeveelheden, etc.
5. **Muzikale en beeldende expressie.** Van geluiden horen, muziek luisteren, beelden en bewegingen zien en maken naar zingen, dansen, tekenen, schilderen, kleien, kleuren, structuren zien, composities maken, etc.

6. **Morele ontwikkeling en begrijpen van de sociale wereld.** Van voelen dat we van je houden en dat je erbij hoort naar voelen en weten dat je wordt gewaardeerd, nadenken over wat wel en niet mag en waarom, nadenken over wat een 'goed' mens is, nadenken over de verschillen tussen mensen, respecteren van anderen, etc.
7. **Verstandelijke ontwikkeling/denkontwikkeling.** Van doen, ervaren en ontdekken naar steeds meer concrete kennis van de mens en de wereld om je heen, abstracte begrippen, filosofische wijsheden, begrijpen van de fysische wereld – van zandkorrel tot sterrenstelsel – en de levende natuur, begrijpen hoe voorwerpen zich gedragen in allerlei situaties en combinaties met elkaar (bijvoorbeeld het effect van water op papier), de effecten van handelingen op objecten kunnen voorspellen (bijvoorbeeld hoe de bal gaat rollen), vertrouwd raken met allerlei technische en digitale middelen en toepassingen, etc.
8. **Zelfsturing en ondernemingszin.** Van willekeurig exploreren naar bewust voor je spel kiezen. Van weten wat je wilt naar initiatief nemen en stappen zetten om je doel te bereiken. Van met wilskracht iets oppakken, doelen stellen en keuzes maken naar scenario's voor acties verzinnen, afstand kunnen nemen en leren uit ervaring. Van leren omgaan met moeilijkheden en obstakels naar problemen oplossen.

Bijlage 2.

Activiteiten domeinen

Binnen Wij Zijn JONG werken we met verschillende domeinen om ervoor te zorgen dat er een gevarieerd en afwisselen activiteiten aanbod is. Een kind ontwikkelt zich op diverse gebieden. Door het gebruik van verschillende domeinen kunnen wij activiteiten aanbieden die alle ontwikkelgebieden van kinderen aanraken. Hierdoor kunnen wij de ontwikkeling van kinderen optimaal stimuleren. Dit doen we samen, in een rijke en uitdagende omgeving, met ruimte voor eigen initiatief en altijd in dialoog. Daarnaast verhogen activiteiten de betrokkenheid en het welbevinden van kinderen. Om een gevarieerd keuze-aanbod te organiseren voor kinderen, maken we gebruik van zes domeinen.

Beleef

Buitenspelen is voor kinderen een kans om de omgeving te verkennen en avonturen te beleven. Het kind kan zijn fysieke grenzen testen, zich uiten, zijn zelfvertrouwen opbouwen en in de natuur spelen. Als kinderen buiten zijn, hebben ze meer ruimte en vrijheid voor grotere bewegingen zoals rennen, springen en gooien. Dergelijke lichamelijke activiteiten zijn goed voor de gezondheid, conditie en lichamelijke ontwikkeling van kinderen.

Beweeg

Voldoende bewegen is essentieel voor een gezond leven. Plezier beleven aan bewegen is het allerbelangrijkste voor het jonge kind. We proberen dit zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden in ons dagelijkse programma. Regelmatig bewegen is namelijk belangrijk voor de gezondheid en goede ontwikkeling van kinderen.

Ontmoet

Wie ben jij? Wat kan ik van jou leren? Wij stimuleren kinderen om anderen te ontmoeten. Zich met hen te verbinden, krachten te bundelen; binnen en buiten hun groep. Want door andere mensen te ontmoeten en samen te vieren, ontdek je beter wie je zelf bent en wat jouw plekje op de wereld is. Zo kun je in de toekomst met zelfvertrouwen de keuzes maken die horen bij het leven.

Click

De ontwikkeling op het digitale vlak gaat enorm snel en overal kom je in aanraking met media. Door samen digitale spellen te spelen, ontwikkelen kinderen hun sociale en communicatievaardigheden. Ze leren samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen.

Experimenteer

Spelenderwijs ontdekken kinderen hun technische vaardigheden. We stimuleren en moedigen de onderzoekende en ontwerpende houding van kinderen aan. Kinderen gaan zo creatief denken en innoveren, vernieuwende oplossingen verzinnen, kansen zien en originele ideeën bedenken.

Maak

Kunst, theater en muziek zijn creatieve uitdrukkingen van ervaringen, emoties en andere kwaliteiten. Via dit domein laten we kinderen kennismaken met deze verschillende disciplines. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van creativiteit en expressie bij kinderen.

Bijlage 3.

Overzicht formulieren pedagogisch werkplan

De ingevulde formulieren uit deze bijlage zijn een integraal onderdeel van dit pedagogisch werkplan.

- Formulier overzicht professionals in opleiding, stagiairs en vrijwilligers. Momenteel geen medewerkers in opleiding aanwezig.
- Formulier Mentorschap digitaal via Konnect

- Formulier beschrijving rollen pedagogisch beleidsadviseur, beleidsmedewerker en pedagogisch coach

Rol	Taken
Pedagogisch beleidsadviseur	Ontwikkelen & innoveren (pedagogisch) beleid, werkinstructies en formulieren vanuit besluit kwaliteit kinderopvang , besluit basisvoorwaarden kwaliteit VE en visie WZJ .
Pedagogisch beleidsmedewerker ¹	Implementatie van de pedagogische beleidsvoornemens op eigen locatie, b.v.: • Bespreken van het pedagogisch beleid met ouders en de oudercommissie; • Bewaken van de pedagogische kwaliteit middels evaluaties en tussentijdse bijstellingen; • Zorg dragen voor implementatie van nieuwe werkinstructies; • Zorg dragen voor implementatie van nieuwe wet- en regelgeving; • Implementatie van het kind-Volgsysteem; • Samenwerking bij de doorgaande lijn voor kinderen die van de kinderopvang naar de BSO gaan; • Samenwerking bij de doorgaande lijn voor kinderen die van de kinderopvang naar de basisschool gaan.

¹ Bij WZJ zijn de taken van de pedagogisch beleidsmedewerker belegd bij de locatieverantwoordelijke. De locatieverantwoordelijke moet kunnen aantonen gedurende een deel van zijn/haar taken bezig te zijn met de implementatie van pedagogische beleidsvoornemens (50uur per LRK op jaarbasis)

Pedagogisch Coach	Coachen van professionals bij de uitvoering van hun werkzaamheden, b.v.: • Begeleiding van en meedenken met medewerkers in werkoverleg en teamvergadering, met de doorontwikkeling van het Pedagogisch Kompas en met de voortdurende vertaling van de aanpakfactoren naar het praktisch handelen; • Trainen van medewerkers in hun pedagogische ontwikkeling; • Bewaking van de kwaliteit van het pedagogisch klimaat en dit bespreekbaar maken; • Een actieve bijdrage als voorloper van pedagogische veranderingsprocessen.
--------------------------	--

- Formulier overzicht jaarlijkse coaching en opleiding (los op te vragen)
- Formulier adviesaanvraag OC pedagogisch werkplan

Bijlage 4.

Begrippenlijst

Bso

Buitenschoolse opvang. Zowel de voorschoolse opvang als de naschoolse opvang.

LRK-nummer

Unieke registratienummer voor iedere kinderopvanglocatie. Dit nummer is opgenomen in het Landelijke Register Kinderopvang.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen op de vestiging.

Bijlage 5.

Gebruikte literatuur

Boonstra, M. & IJ. Jepma (2016). *Lerenderwijs. Samenwerken aan pedagogische kwaliteit in de kinderopvang*, Springer Media B.V.

Fukkink, R., redactie (2017). *Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang*. BKK. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.

GGD GHOR Nederland & Nederlands Jeugdinstituut (NJI), *Veldinstrument observatie pedagogische praktijk kindercentra en peuterspeelzalen december, 2014* Utrecht.

Hoex, J., (2010). *Een solide basis voor positief jeugdbeleid*. Nederlands Jeugdinstituut.

ISSA, VBJK, Mutant (2016) *Europees kader voor kwaliteit (*Nederlandse samenvatting)* - European Quality Framework ECEC/ EQF.

Keulen, van, A., Leseman, P., Wanningen, K. & Kool, C. (2015). *Kwaliteitskader voor educatie van het jonge kind*. Nuvoorlater.nl

Keulen, A. van & E. Singer (2012), *Samen verschillend. Pedagogisch kader diversiteit in kindercentra 0-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Laevers, F., Silkens, K., & Declercq, B. (2020). *Ervaringsgericht werken in de voorschoolse kinderopvang*. Lannoo.

Laevers, F., Buyse, E., Daems, M. Declercq, B. (2016). *Welbevinden en Betrokkenheid als toetsstenen voor kwaliteit in de kinderopvang* (Uitgave kennisdossier kinderopvang BKK). Utrecht: BKK.

Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra (2017). *Bouwstenen voor een pedagogisch kwaliteitskader Kinderopvang*.

Leseman, P., Veen, A. redactie (2016). *Ontwikkeling van kinderen en relatie met kwaliteit voorschoolse instellingen. Resultaten uit het pre-COOL cohortonderzoek*. Kohnstamm Instituut.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2009). *De NCKO kwaliteitsmonitor*. SWP.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2012). *De kwaliteitsmonitor BSO*. SWP Amsterdam.

Riksen -Walraven, M. (2000). *Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang*. Vossiuspers AUP, Amsterdam.

Schreuder, L., M. Boogaard, R. Fukkink & J. Hoex (2011), *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Singer, E., & De Haan, D. (2021)). *Speels, liefdevol en vakkundig*. SWP.

Singer, E. & L. Kleerekoper (2009), *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Elsevier gezondheidszorg, Maarssen.

Singer, E., Van Keulen, A., Saiz, A. B., & Roetman, A. (2012). *Samen verschillend*. Reed Business Education.

Strik, A., Schoemaker, J., (2018) *Interactievaardigheden. Een kindvolgende benadering*. Bon Stafleu van Loghum, Houten.

BIJLAGE 6

Ad1 Beroepskrachten in opleiding (BBL) kunnen op de dagopvang ingezet worden als vast gezicht op een stamgroep.

Uit staatsblad: [stb-2024-64.pdf](https://www.stb-2024-64.pdf) ([officielebekendmakingen.nl](https://www.officielebekendmakingen.nl))

Met het invoegen van artikel 9b in het besluit is een mogelijkheid gecreëerd om – onder voorwaarden – een beroepskracht in opleiding toe te wijzen als vaste beroepskracht. Het aantal vaste beroepskrachten dat maximaal aan een kind mag worden toegewezen, conform artikel 9, vierde en vijfde lid, van het besluit, blijft ongewijzigd.

Uit Q&A van het Waarborgfonds Kinderopvang: [Q&A | Waarborgfonds Kinderopvang](#)

Wie wordt in deze wijziging verstaan onder de beroepskracht in opleiding?

Een beroepskracht in opleiding is degene die beschikt over een arbeidsovereenkomst met de houder van een kindercentrum en ten behoeve van het praktijkdeel van de opleiding belast is met de verzorging, de opvoeding en het bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen bij een kindercentrum (artikel 1.1 van de Wet kinderopvang). Ten eerste kan dit een persoon zijn die de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) volgt, bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs. Ten tweede kan het gaan om een in de Cao Kinderopvang gedefinieerde pedagogisch medewerker in ontwikkeling (denk aan Erkenning van eerder Verworven Competenties). Ten derde kan het gaan om een hbo-student die een duale leerroute volgt, waarbij hij of zij na afronding gekwalificeerd is om te werken als beroepskracht. Ten slotte kan dit een student zijn die de derde leerweg (overig onderwijs) volgt.

Let op: Deze wijziging is enkel van toepassing op beroepskrachten in opleiding en niet op stagiairs. De reden daarvan is dat stagiairs minder praktijkervaring opdoen tijdens hun opleiding, omdat zij het grootste gedeelte van hun opleiding naar school gaan.

Ad2 Andersgekwalficeerde beroepskrachten kunnen op de BSO formatief worden ingezet

Uit staatsblad: [stb-2024-64.pdf](https://www.stb-2024-64.pdf) ([officielebekendmakingen.nl](https://www.officielebekendmakingen.nl))

Met de wijziging wordt het mogelijk om zogeheten andersgekwalficeerde beroepskrachten formatief in te zetten. De inzet van deze personen is ten gunste van het creëren van een rijk activiteitenaanbod en als gevolg daarvan het stimuleren van de brede (talenten)ontwikkeling van kinderen. De wijziging kan ook een bijdrage leveren aan het verminderen van de werkdruk en de arbeidsmarktkrapte.

In het pedagogisch beleidsplan dient de houder toe te lichten op welke manier deskundigheid van andersgekwalficeerde beroepskrachten bijdraagt aan het activiteitenaanbod van het kindercentrum en de ontwikkeling van het kind. Het gaat hierbij om een algemene toelichting.

Uit Q& A van het Waarborgfonds Kinderopvang: [Q&A | Waarborgfonds Kinderopvang](#)
Wat kan ik vanuit het toezicht verwachten met betrekking tot de wijziging 'Inzet van andersgekwalficeerde beroepskrachten'?

Indien andersgekwalficeerde beroepskrachten worden ingezet zal de toezichthouder controleren of de houder in het pedagogisch beleidsplan de wijze waarop de deskundigheid bijdraagt aan het activiteitenaanbod en de ontwikkeling van het kind heeft toegelicht. Dit biedt de toezichthouder inzicht in de beoogde bijdrage aan het activiteitenaanbod. De toezichthouder onderzoekt verder of de praktijk in overeenstemming is met de beschrijving in het pedagogisch beleidsplan. Tevens zal de toezichthouder onderzoeken of het maximaal in te zetten andersgekwalficeerde beroepskrachten niet wordt overschreden en of dat er ter ondersteuning een gekwalficeerde beroepskracht aanwezig is op het kindercentrum of op de locatie van de activiteit.

Ad3 Houders hoeven vestiging-overstijgende BSO opvang op schoolvrije dagen niet meer in de overeenkomst met de ouder vast te leggen.

Uit staatsblad: [stb-2024-64.pdf \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

Op grond van artikel 1.52, eerste lid, van de Wet kinderopvang vindt kinderopvang plaats op basis van een overeenkomst tussen de houder van een kindercentrum en de ouder. Dit betekent voor houders dat zij, bij kindercentrum overstijgend opvangen op verschillende locaties, elke keer dat er opvang op een nieuwe locatie plaatsvindt de in artikel 1.52, eerste lid, van de Wet kinderopvang bedoelde overeenkomst moeten aanpassen en dat ouders daarvoor moeten tekenen. De waarborg is van belang wanneer er structureel sprake is van opvang in meerdere kindercentra. Voor de buitenschoolse opvang tijdens schoolvrije dagen staat dit echter flexibiliteit in de weg en levert dit onwenselijke administratieve lasten op. Dit wijzigingsbesluit maakt daarom een uitzondering voor kindercentrum overstijgende opvang op de buitenschoolse opvang gedurende schoolvrije dagen. Tijdens schoolvrije dagen kan kindercentrum-overstijgende opvang op de buitenschoolse opvang plaatsvinden zonder dat dit in de overeenkomst hoeft te zijn vastgelegd. Hierdoor worden de administratieve lasten voor de houder beperkt.

Uit Q& A van het Waarborgfonds Kinderopvang: [Q&A | Waarborgfonds Kinderopvang](#)
Geen gegevens

Ad4 De BKR wordt op de BSO berekend op het niveau van de vestiging in plaats van op groepsniveau.

Uit staatsblad: [stb-2024-64.pdf \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

Met de wijziging wordt de BKR berekend op kindercentrumniveau en wordt er een maximale groepsgrootte van 30 kinderen gehanteerd. Hiermee is het aantal beroepskrachten binnen het kindercentrum gebaseerd op het totaal aantal kinderen binnen het kindercentrum en niet op het totaal aantal kinderen binnen de basisgroep. Waar de houder bij de groepsindeling voorheen rekening hield met het creëren van een zo'n klein mogelijke BKR ruimte, is er voor de houder met een BKR op kindercentrumniveau geen aanleiding meer om te schuiven met kinderen tussen basisgroepen wanneer deze groepen niet naar rato zijn gevuld. Ook is de groepsgrootte niet meer afhankelijk van de leeftijdscategorie. De houder kan het kind indelen in een basisgroep die past bij de behoeften en de ontwikkeling van het kind. Deze wijzigingen geven houders meer ruimte om de indeling van basisgroepen te baseren op pedagogische overwegingen.

Uit Q&A van het Waarborgfonds Kinderopvang: Q&A | Waarborgfonds Kinderopvang
Moet er in het pedagogisch beleidsplan nog steeds een beschrijving staan van de basisgroepen?

Ja, in het pedagogisch beleidsplan beschrijf je de overwegingen die zijn gemaakt bij de inzet van de beroepskrachten en de groepsindeling van de kinderen in de standaard basisgroepen. Hierbij ga je in op de behoeften van het kind, de vormgeving van de basisgroepen en de stabiliteit van de opvang. Je kan bij de vormgeving van de basisgroepen bijvoorbeeld kijken naar interesses, ontwikkelfases en individuele behoeften van de kinderen. Elke basisgroep bestaat uit maximaal 30 kinderen.

Ook kan worden omschreven hoe de beroepskrachten verdeeld worden over deze basisgroepen en welke keuzes/overwegingen er worden gemaakt bij de inzet van beroepskrachten in het algemeen. Bij de verdeling van de beroepskrachten kan je bijvoorbeeld kijken naar talenten en expertises van de beroepskrachten. Daarbij geldt ten alle tijden de bekende wet- en regelgeving met betrekking tot het bieden van bijvoorbeeld verantwoorde, (sociaal-emotioneel en fysiek) veilige en stabiele opvang. De verdeling en bijbehorende onderbouwing neem je op in het pedagogisch beleidsplan.

Wat kan ik vanuit het toezicht verwachten met betrekking tot de wijziging 'BKR op kindcentrum-niveau'?

Bij een inspectiebezoek moet nog steeds gekeken worden of de BKR wordt nageleefd, waarbij nu de nieuwe rekensystematiek op kindercentrumniveau het uitgangspunt is in plaats van een berekening op groepsniveau. Daarnaast controleert de toezichthouder of de geïntroduceerde kwaliteitseisen vanuit dit wijzigingsbesluit zijn opgenomen in het pedagogisch beleidsplan en in overeenstemming zijn met de praktijk. De controle kan plaatsvinden op basis van gesprekken met de aanwezige beroepskrachten of locatiemanagers en door middel van de observatie van de pedagogische praktijk.

2024

Lokale Oudercommissie

Hierbij biedt Jacqueline Peters (vestigingsmanager) van locatie de Wereld het pedagogisch werkplan KDV en VE voor het jaar 2024 aan de Lokale Oudercommissie aan.

Wij verzoeken u vóór 1 februari advies te geven via onderstaand formulier.

Datum verzending naar de Lokale Oudercommissie:

Naam locatiemanager: Jacqueline Peters

Handtekening:

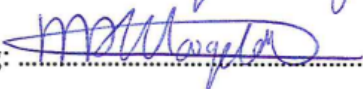
Naam document: pedagogisch werkplan BSO de Wereld2024

Betreft:

Oudercommissie geeft positief/~~negatief~~ advies:

Datum: 15-2-2024

Naam: M. van Elteren - Hagedorn

Handtekening:

Eventuele aanvullingen/ opmerkingen ten aanzien van het advies:

